

Наристе

6+

машайакчылардын балдарга арналган журналы

5

2021

ИШЕНИМДҮҮ
ДОС
ЖАМАНДЫКТА
ТАШТАП
КЕТПЕЙТ

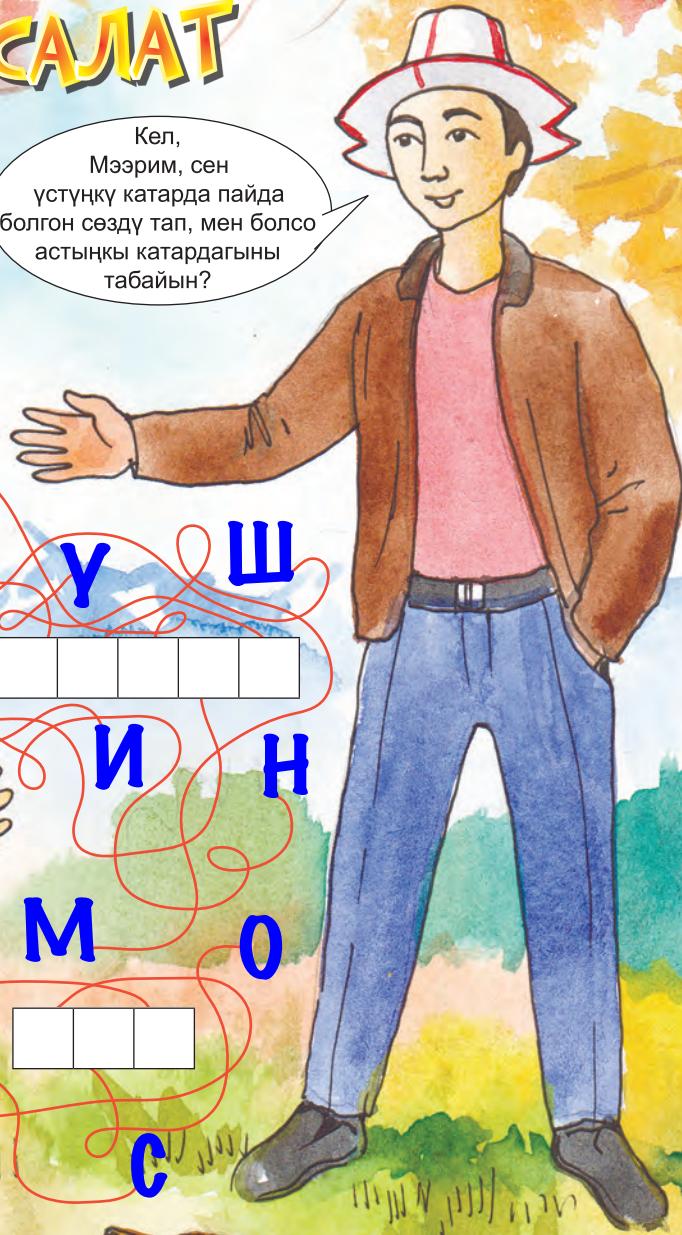

ТАМАГАЛАРДАН САЛАТ

Мээрим менен Азаматка
журналдын темасын
табууга жардам бер.

Кел,
Мээрим, сен
устунку катарда пайда
болгон сөздү тап, мен болсо
астыңкы катардагыны
табайын?

О-о-о!
Бул тема мага
аябай жагат. Мен классташ
курбума бул журналды сөзсүз
оку деп берем.

ИШЕНИМДҮУ ДОС

Достук деген Тәциримдин белеги,
Айланада баары таштап кетсе да,
Ишенимдүү досун өсөн сага кол сунуп,
Таштабастан дайым болот жаныңда.

Жакшы күндөр өкүм сүрүп турганда,
Досун менен андан бетер көңүлдүү.
“Досун келди!” – деген сөздү укканда,
Кубанасың көтөрүлүп көңүлүн!

Чогулушта отурабыз катарлаш
Чогуу ойноп, ырдап, чуркап жүрөбүз,
Бала чактан чогуу өскөн дос менен
Кыялданып, көп нерсени сүйлөшүп.

Достугубуз узак жылдар сакталсын,
Кыйындыкта жардам колун сунушуп,
Кандай сонун досун болсо жаныңда
Кайырганда турган сени сооротуп.

Кээ бирлер бар жүрөгүндү жарагалап,
Өмүр бою кетпей турган так салат.
Сактап жүргөн түркүн жаман жолдордон,
Тәцир гана эң мыкты Дос боло алат.

Жер бетинде кайги, азап өтө көп,
Алыс болгун зыяны көп жандардан.
Үйиса айткан ар бир сөздү аткарғын,
Тәцир гана Досун сенин кол сунган.

Сүрөтүн тарткан – ШАКИРТ жасана Татьяна КОСТЕЦКАЯ

ЧЫНЫГЫ ДОСТУК

Адамдар кылмышкерлер үчүн ойлоп талкан эң оор жаза эмне экенин билесиңби? Өлүм жазасы деп ойлодуң го ээ? Жок! Жалгыз камап коюу. Жапжалгыз калуу адам үчүн эң оор. Кудай муну билет. Ал Өзү бизди башка-ларды сүйө турган, башкалар менен мамилелешкидей кылып, сагынгыдай кылып, көңүл бөлүүгө жана достукка муктаж кылып жараткан. Күнөөкөр, алсыз адамдар экенибизди билгендиктен, Кудай бизге Үййик Жазууда таамай, жөнөкөй жана түшүнүктүү көнештерди берет. Кудай Сөзүндө андай көнештер көп.

Бирок бүгүн биз достук жөнүндө сүйлөшөбүз. Кудай Өз Сөзүндө достук тууралуу эмне дегенин билесиңби? Эстедиңби? Эстеген жоксунчбу? Анда, эстетейин. Кудай Сөзүндө: «Дос күткүсү келген адам досторчо мамиле кылышы керек. Бир тууганындан да жакын дос болот» (Накыл сөздөр 18:24) деп айтылган. Сулаймандын Накыл сөздөр китебинде Кудайдын адамдын жашоосу жөнүндөгү ойлоруна туура келген сөздөр, макал-лакаптар топтолгонун билет болушуң керек.

Үййик Жазууда: «Өз досунду да, атаңдын досун да таштаба...» (Накыл сөздөр 27:10) деп да жазылган. Сүйүү сыйкутуу эле достук да ишенимдүүлүгүбүз менен ченелет. Ишенимдүү досун болгондон артык эмне бар?! Өзүбүздүн досторубузду эле эмес, ата-энебиздин досторун да баалашыбыз керек. Досторундун болушу өтө зор байлык, баа жеткис кенч. Кудай Сөзү досторду таштап кетпеш керектигин, ишенимсиз болбош керектигин, алар ооруп калса, жалгыз таштап кетип калбаш керектигин айтат. Үй-бүлөбүзгө да так ошондои мамиле кылышыбыз керек. Ишенимдүү достору бар үй-бүлө баталуу. Андай үй-бүлөдө ата-эне да, балдар да – бактылуу.

Үййик Жазууда: «Досуна кошомат кылган адам анын бутуна тузак тартат» (Накыл сөздөр 29:5) деген да сөздөр бар. Бул эмнени билдирет? Бул досун туура эмес сүйлөп, туура эмес иш кылып жатса деле аны жактай бербеш керектигин билдирет. Эгер досун бир нерсени туура эмес кылса, аны көзү жок жерден, артынан ушактабай, бетине ачык айтуу керек. Эгер досторун калл айтып, же бир жаман иш кылса, унчуклай кала бербеш керек. Достор жаман иш кылса, ичибизден алар туура эмес кылды деп ойлоп, бирок сыртыбыздан аларды мактап, алар жөнүндө жакшы сөздөрдү айтып кереги жок. Досторубузун күнөөлүү иштерине катышпашибыз керек. Андай иштерине катышпай турганыбызды аларга ачык айтышыбыз керек. Туурабы? Эгер унчуклай койсок, достугубуз узакка созулбайт, анткени биз бири-бирибизди сыйлабай калабыз.

Достук – кымбат баалуу белек. Кудай бизди достортого муктаж кылып жана кимдир бирөөлөргө дос болгудай кылып жараткан. Андыктан, достугубузду баалайлы.

Султан КАДЫРБЕКОВ

Чыныгы достук
– жай өскөн
дарак.

МИССИОНЕРЛЕРДИ ТАП

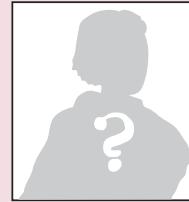
Элчи Пабылдын ишенимдүү достору көп болгон. Алардын бири Пабыл менен чогуу Сирияга барган Сылас болчу. Дос-миссионерлерди топ элдин арасынан тап.

Аларды табууга төмөнкү белгилер жардам берет:

Пабыл:

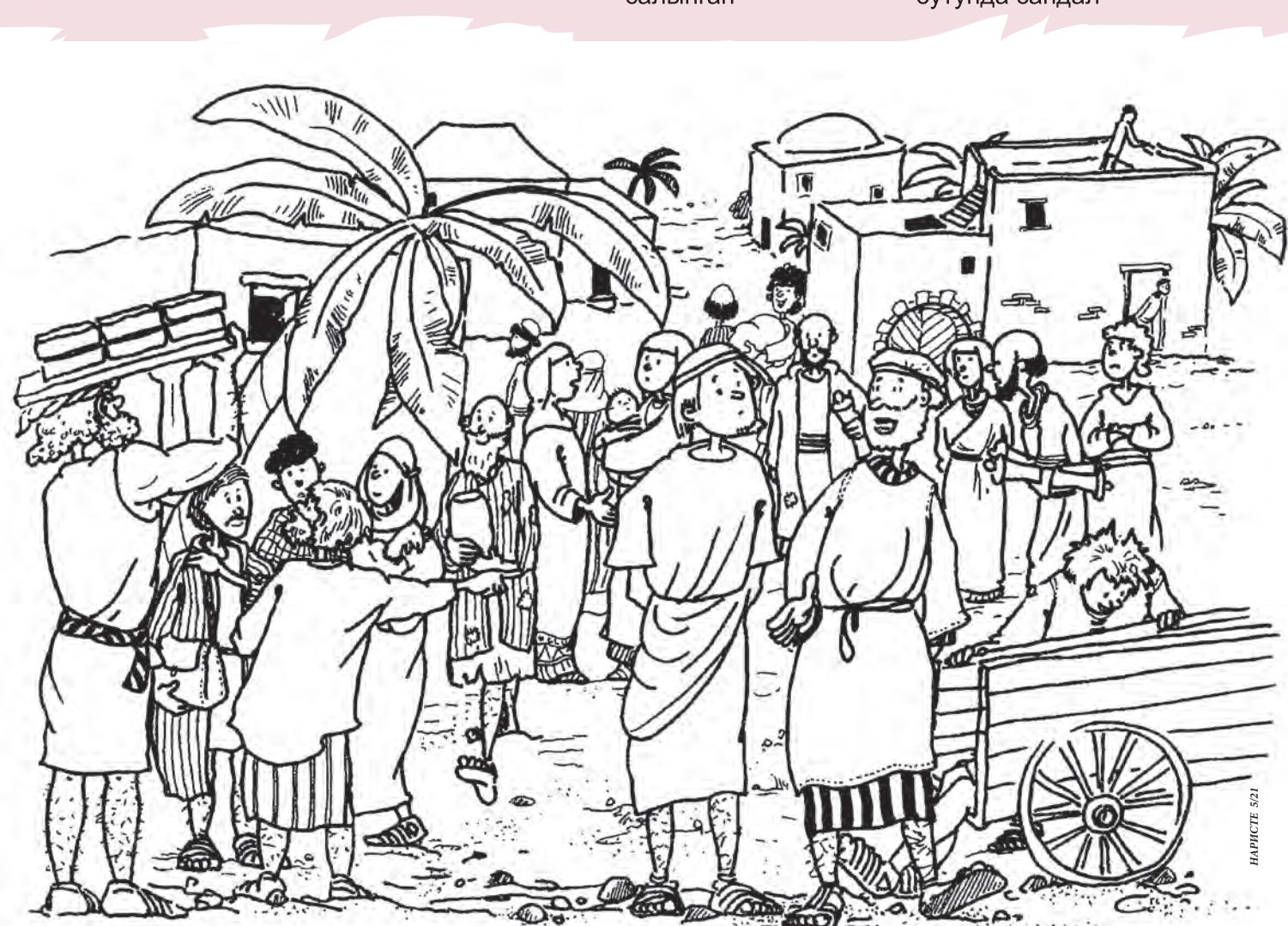
Колунда түрмөк кител бар
Чачы жок
Боору ачык чапан
Жүзү олуттуу
Чапанында жамаачы салынган

Сылас:

Чачы экиге түз бөлүнгөн мурұтчан баштығы бар сызық-сызығы бар чапан бутунда сандал

Кана, шапчы!

ПАБЫЛ МЕНЕН ЛУКА

Султан КАДЫРБЕКОВ

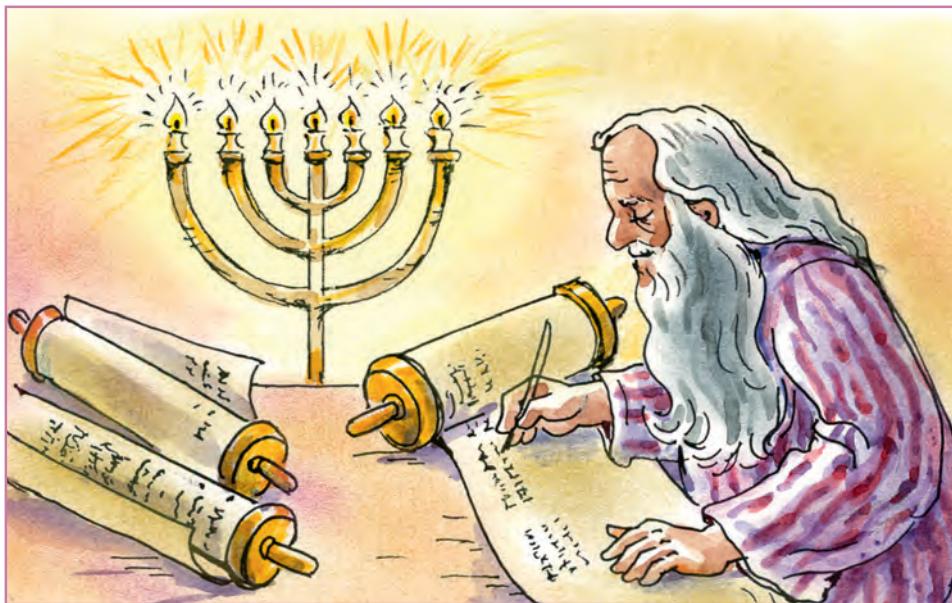
Жаңы Келишимде жаппы 27 китеп бар. Аладын ичинен он төртүн элчи Пабыл жазган. Алар анын жыйындарга жана жеке адамдарга жазган каттары. Бирок Жаңы Келишимде Жакшы Кабарлар да бар, Жаңы Келишимдин аталышы дал ошол Жакшы Кабарлардан улам коюлган, аларды биз көбүнчө Жакшы Кабар (Инжил) деп атайбыз. Аладын бирин Лука аттуу дарыгер жазган. Ал өзүнүн атынан аталган эле Жакшы Кабардын эмес, Элчилердин иштери китебинин да автору.

Бул китепте ал алгачкы жыйындын жашоосу жөнүндө, элчи Петирдин, диакон Филипптин кызматы жөнүндө баянданған, бирок ал, көбүнese, элчи Пабыл жөнүндө жазган. Лука аны миссионерлик саякаттары учурунда жанында коштоп жүргөн. Ал Пабылдын коркунучтар жана ар кандай окуялар коштогон жашоосуна күбө болгон. Биз бүгүн тааныша турган окуя Элчилердин иштери китебинин 21-бөлүмүндө жазылған.

Лука Птоломай шаарынын кеме токтоочу жайына келип, кемеден түшүп, бул шаарда бир күн болушканы жөнүндө жазат. Жол жүргөндөн кийин эс алып, ишенгендер менен баарлашкандан кийин, алар Кейсарайга жөнөшкөн. Ал жактан Иерусалим жыйынынын жети кызматчысынын бири Филипптин үйүнө токтошкон. Качандыр бир кезде Филип эфиопиялык бир кишини сууга чөмүлдүргөн. Өзүнүн болсо төрт кызы бар эле. Кыздарынын төртөө тең пайгамбар, башкача айтканда, Төнирден Кудай Сөзүн жарыялоо жөндөмү берилген кыздар эле. Бул меймандос адамдардын үйүндө Пабыл жана аны коштоп жүргөндөр бир топ убакыт болушкан.

Жүйүт жеринен Филипке Агад аттуу пайгамбар мейманга келет. Ал бөлмөгө кирип, Пабылдын четте жаткан курун

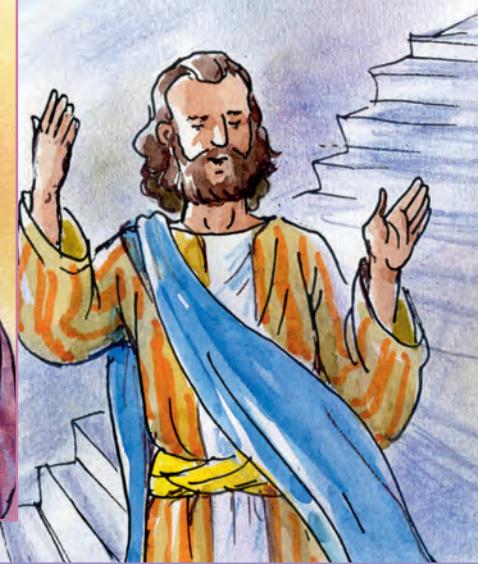

алып, кур менен өзүнүн колу-бутун байлап, мындай дейт: «Үййик Рух мындай дейт: Иерусалимдеги жүйүттөр бул курдун ээсин ушинтип байлап, бутпарастардын колуна салып беришет». Баары анын сөздөрүнөн улам үрөйү учуп, Пабылдан Иерусалимге барбашын, сак болушун суралышат... Андан достору, жергилиткүү ишенгендер жана пайгамбарлар да өтүнүшөт. Бирок Пабыл Иерусалимде Үйиса Машайак учүн азап тартууга, Кудай талап кылса, Ага өмүрүн да арноого даяр экенин айткан.

Пабылды көндүрө албастыгына баарынын көздөрү жеткенде, Кудайдын эрки ушундай болсо керек деп, тынчтанып калышат. Бир нече күндөн кийин Пабыл Иерусалимге бармакчы болот, буга чейин жанында коштоп жүргөндөр да аны менен чогу жөнөшөт. Кейсареяллык кээ бир ишенгендер да аны менен жолго чыгышат. Иерусалимде аларды Мнасондун үйүндө жакшы кабыл алышат, ал кипрлик болчу, ошондой эле аны Кейсареяллык ишенгендер сунуш кылышкан. Анын үйү баары баткыдай кенен болчу. Пабыл менен жанындагылар бул жерде көп убакытка боло алышмак.

Эртеси алар Төнир Үйиса Машайактын ииниси Жакып-ка барышкан, ал жыйын жетекчиси болчу. Элчилер жана Иерусалим жыйынындагы бардык бир туугандар аларды чын жүрөктөн кабыл алышкан. Пабыл өзүнүн бутпарастар арасындагы кызматы аркылуу Төнир эмнелерди ишке ашырганын аларга кенен айтып берген.

Баары Пабылдын айтып бергендерине аябай таасирленишкен. Айрыкча бүт дүйнөгө чачырап кеткен миндеген эврейлер Пабылдын насааты аркылуу Үйиса Машайакка ишенип калышканын укканда, Жакып абдан сүйүнгөн.

Кандай деп ойлойсун?

1. Эмне үчүн элчи Пабыл коркунуч күтүлүп жатканын эскертишкенине карабай, Иерусалимге барган?
2. Эмне үчүн Лука Пабыл менен кеткен?
3. Жакып жана Иерусалимдеги башка ишенгендер эмнеге өзгөчө сүйүнүшкөн?

А Б В Г Д Е Ж З И

Кана, малы!

Сүрөтүн тарткан – Валерия КАЛИЩУК

БӨЖӨК ПИМ ТЫЙЫН ЧЫЧКАН ПЕТИ

Диана МОЦЬО

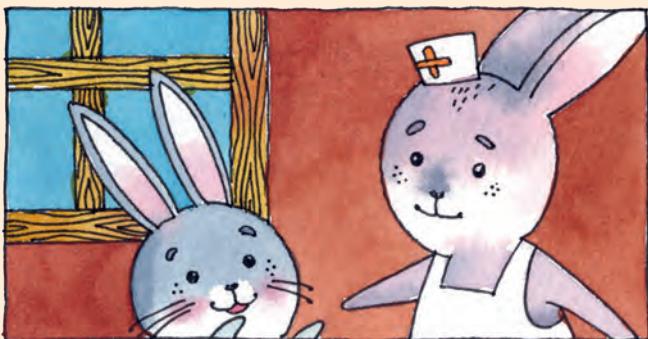
5-бөлүм

— Апа, мен жаңы досторду таптым! — деп кубанышын билдириди Алина.

— Кимдер экен алар? — деп сурады апасы.

Алина жаңы достору жөнүндө айтып берди, бирок апасы алар тууралуу укканда сүйүнгөн жок. Тескерисинче, кызына алардан алыс болушу керектигин катуу эскертти. Апасы ал балдарды таанычу, ошондуктан алар Алинага жакшы нерсе үйрөтпөй тургандыгын жакшы билет.

Кыз алардын чыныгы достор экенин апасына далилдегенге аракет кылды, алар менен дайыма абдан көңүлдүү экенин айтты, бирок апасы башын чайкап, кызына кители сунду. Алина кители ачып, кайрадан алыскуу токойго барып калгандай болду.

1. «Апа, Пети экөөбүз токойго барып келелиби?» — деп сурады Пим. «Баргыла, бирок абайлагыла: ал жак коркунучтуу болушу мүмкүн». Бөжөк үйдөн чуркап чыкты да, бала тыйын чычкандыкына жөнөдү. Эшикти Петинин апасы ачты.

2. Көрсө Пети ооруп калыптыр, ошондуктан бүгүн ойногону чыга албайт экен. Көңүлү чөккөн Пим шалбааны аралап басып жүрдү: үйүндө жалгыз отургусу келген жок. Аңгыча кимдир бирөөнүн катуу каткырыгын укту.

3. Үн чыккан жакка жакыныраак барып, Пим бачикилер менен бөлтүрүктөрдү көрдү. Алар менен таанышмакчы болду. Жакын барып, алар менен тарткынчыктай учурашты. Тигилер аны өздөрүнө кубана кошуп алышты, анан баары чогуу көңүлдүү ойной баштاشты.

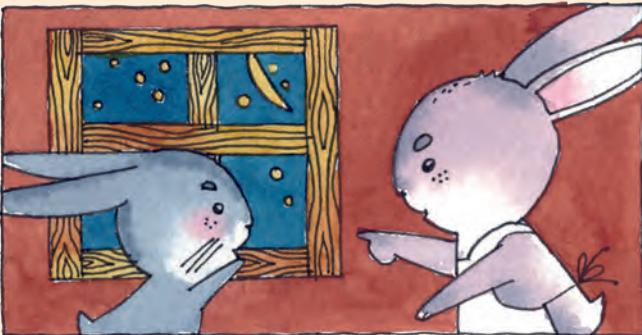
5. Пим алардын бачикилер менен бөлтүрүктөр экенин айтканда, апасы аябай коркуп кетти. Пимге экинчи алар менен ойнобошу керектигин айтты. Бачикилер менен бөлтүрүктөр чоңойгондо коёндорого кол саларын түшүндүрдү апасы.

7. Эртеси Пим Петинин ахыбалын сураганы баарын айтты. Бирок ал досуна барган жок, жаңы достору күтүп жаткан талаага чуркап кетти. Алар токойдо ойноп, анан мурда аюу жашаган ийинге кирмекчи болушту.

4. Бөжөк кеч кирип кеткенин байкабай капалыптыр. Ал баары менен коштошуп, үйүн көздөй жөнөдү. Жаңы достору жөнүндө апасына айтып берүүгө ашыкты. Пим бүгүнкү көңүлдүү күнду көпкө сүрөттөп берди. Андан соң апасы анын жаңы достору ким экенин сурады.

6. «Жок, – деп талашты Пим, – андай эмес! Менин досторум жакшы, алар мени эч качан ката кылбайт!» Апасы Пимди кабагын бүркөй карады да, алар менен мамиле түзүүгө тыюу салды. Бөжөк бөлмөсүнө кирип кетти.

8. Ээн калган ийиндерге киргенге апасы уруксат бербестигин Пим билчү, бирок бул тууралуу досторуна айта алган жок! Кичинекей жаныбарлар токойдун ичине кирип кетишти.

9. Ийиндин жаңына жеткенде, достор анын ичине киргөнгө батынбай, кире бериштө көпкө турушту. Ошондо бачикилер Пимге биринчи киругүнү сунуш кылышты. Ал аябай коркуп жатты, бирок коркок атка конгусу келбей, ийиндин ичине кирип кетти.

10. Ийиндин ичи караңғы болчу. Пим ташты сүзүп алып жыгылып, бутун катуу оорутуп алды. Достору аны олдоксон деп шылдыңдашты да, жалгыз таштап кетип калышты. Пим ийинден эптеп чыгып, үйүнө келди.

11. Апасы Пимден бул эмнеден улам болгон чоң шишик экенин сурады. «Жыгылып кеттим», – деп каллп айтып койду Пим. Ушул окуядан кийин Пим жаман жырткычтар менен дос болбойт болуш керек деп ойлойттурбуз. Бирок бул окуя ага сабак болгон жок.

12. Эртеси Пимдикине Пети келди. Ал айыгыптыр, ошондуктан досу менен ойногону келиптири. Бирок Пим эми жаңы достору бар экенин, ошолор менен ойной турганын айтып, Петинин сунушунан баштартып койду. Пети Пимдин кимдер менен дос болгонун укканда коркуп кетти.

13. Пети жаман бир нерсе болбосо экен деп, кооптонуп калды. Ошондуктан досун аңдымак болду. Пим болсо жаңы достору менен чогуу жапайы мөмөлөрдөн жеп жыргаганы кетти. Бир аз мөмө тергенден кийин, алар бадалдын түбүнө отурушту.

14. Талаанын четинен алма багын көргөн алардын алма үзүп алгысы келди, бирок бутактар бийик болгондуктан, алар алмаларга жете алышкан жок. Ошондо достору Пимге бакка чыгып, алмалардын эң кыпкызылдарынан үзүүнү буйрушту.

15. Бәжәк бактын түбүндө терең чункур бар экенин байкап, алгач, бакка чыгуудан баш тартты. Бөлтүрүктөр менен бачи-килер нааразы боло үрүп коюшту. Эгер бакка чыкпаса, аны менен дос болушпай турганын айтып, коркутушту.

16. Пим бакка чыкканга аргасыз болду. Ал аябай коркуп, буттары калтырап жатты, бирок ал улам өйдөлөп чыга берди. Бирок бир маалда буту тайып кетип, кармана албай калып, Пим так эле бактын түбүндөгү терең чункурга кулады.

17. Достору каткырып, бәжектү жалғыз калтырып кетип калышты. Пим ыйлап жиберди: анткени денеси катуу ооруп жаткан эле. Аңғыча үстү жактан аркан түшүрүлдү. Жардамга аны кыйынчылыкта таштабаган ишенимдүү досу Пети келиптири!

18. Бөлтүрүктөр менен бачицилерден айырмаланып, ал чыныгы дос экенин көрсөттү. Пим чункурдан чыгып, Петини кучактап, кечирим сурап, мындан ары өзүнүн ишенимдүү досун башкаларга эч качан алмаштыrbай турганын убада кылды.

– Жок, менин досторум Пимдиндей эмес, – деп көшөрдү Алина.

– Бир жолу мен жыгылып кеткенде, алар мени таштап кетип калышкан эмес, жардам беришкен!

– Сен эч нерсени түшүнбөптүрсүн, Алина, – деп апасы башын капалуу чайкады.

Алина эртең менен эрте бирөө терезесин тыкылдатканда ойгонуп кетти. Сыртты караса, жаңы достору: Калыс, Мирбек, Анара жана Света келишиптири. Достору кызды балык карманы барганга чакырышты. Алина апасынан уруксат сурашы керектигин айтты. Бирок достору апаң ойгонгучага эле кайра келип калабыз деп ишенидириши.

Алина мақұл болуп, жыйнала баштады, анан табышын чыгарбай үйдөн чыгып кетти. Сыртта таң агарып, жарық болуп калыптыр, кыздын маанайы эң сонун эле. Бирок ичинде бир нерсе бир аз тынчсыздандырып жатты, анткени апасынан уруксат сурабай кетип калбадыбы. Кыз бул жөнүндө ой-лобогонго аракет кылып, досторунун артынан чуркап жетти.

Кайырмакка илгенге күрттарды чоғултуп алышып, балдар дарыяга барышты. Алиданын кайырмагы жок болчу, ошондуктан ал башкалардын жаңында жөн гана карап отурду. Ага бир-эки жолу кайырмак карматышты, бирок Алина кичинекей балык да кармай алган жок.

Достор тамашалашып, каткырып жатышты, алардын көңүлү куунак эле, бирок Алинага алардын тамашалары жаккан жок. Алар классташ балдарын, алардын ата-энелеринен бери шылдыңдап, бир нерселерди айттып жатышты. Алина да құлқусу келип жаткандай түр көрсөтүүгө аябай аракет кылды, бирок антүү кыйын болду. Ал Үйсага ишениндердин үй-бүлөсүндө чоңойгон кыз, ошондуктан үй-бүлөсүндө эрежелер таптакыр башкача болчу.

Балдар үйүнөн алып келген бутерброддорду жеп, муздак лимонад ичип жатышты. Убакыттын кандай тез өтүп жатканин байкашкан жок. Алина тынчсызданып жатты: апасы эбак ойгонуп, Алиданын үйдө жок экенин көргөндө тынчсызданып жатса керек.

Достору Алиданы дагы бир азга калууга көндүрүштү, анткени баары сууга түшкөнү жатышкан. Алина сууда сүзгөндү жакшы билчү эмес, ошондуктан жәэкте гана суу кечип турмакчы болду. Балдар болсо тосмого чейин жарышып сүзүп жатышты. Аңғыча баары бир кыйкырыкты угушту. «Ой, сүзэ албай жатам! Бутум тырышып калды! Бул жерде жылан да бар экен!» – деп кыйкырды коркуп кеткен Калыс. Мирбек, Анара, Света учөө аябай коркуп кетишип, суудан чыга калышты да, туш-тушка качып жөнөштү.

Алина да аябай коркту, бирок бул жолу алардын артынан

Сүрөтүн тарткан –
Юлия ПРАВДОХИНА

Досторду сырткы келбетине карап тандаба: кооз бут кийим көп учурда буттуу кысат.

чуркаган жок. Анткени бүгүн алардын артынан келгенине аябай өкүнүп турган. Азыр болсо ал дароо бир нерсе кылышы керек эле, бирок эмне кыларын билбей калды, себеби сууда сүзгөндү жакшы билчү эмес. Ошондуктан кыз сыйына баштады, анткени мындан башка аргасы жок экенин билди. Сыйынгандан кийин Алина Калыс жакты караса, ал тосмого чейин сүзүп жетип, аны этептөр күйкүртүр. Бирок кайра бери сүзүп келе алчудай эмес, анткени аябай шайы кетип, коркуп калган эле. Алина ага аз да болсо дем бериш үчүн жәэктен бирдемелерди айттып кыйкырды.

Аңғыча кыз мотордун үнүн укту. Ал жәэkkе жакындал келе жаткан моторлуу кайык эле. Алина жанталашып колун булгалап, Калыс жакты көрсөтүп кыйкыра берди. Шайы кетип калган баланы кайык менен жәэkkе алып чыгышты, ошентип ал аман калды.

Алина Калыска чуркап барып, өйдө тургудзу, ахыбалын сурап, анан аны үйүнө жеткирди. Андан соң үйүнө, апасына шашылды. Аябай кабатырланып, апасына эмне деп айтыш керектигин көпкө ойлонду. Ал аябай уялып жаткан. Үйүнө жетип, эшикти акырын тыкылдатты. Апасы эшикти дароо ачты. Анын жүзүнөн тынчсызданып, коркуп турганы көрүнүп турду. Алина апасын кучактап, андан кечирим сурап жатты. Апасы, албетте, кызын кечирди, бирок Алина жазаланышы да керек болду: ага кечке чейин эшикке чыгууга тыюу салынды, ошондой эле ушул жумада зоопарк барабыз деген планды токтотууга туура келди.

– Кана, кызыым, жаман балдар менен дос болуп алганыңды эми түшүндүнбү? – деп сурады апасы.

– Ооба, апа, түшүндүм. Кыйынчылык учурунда таштап кеткендер эле эмес, жаман иштерге түрткөндөр да жаман дос болот тура.

Кечинде, уктаар алдында, Алина сүйүктүү китебин ачып, бәжәк Пим жөнүндөгү аңгемени окуусун улантты.

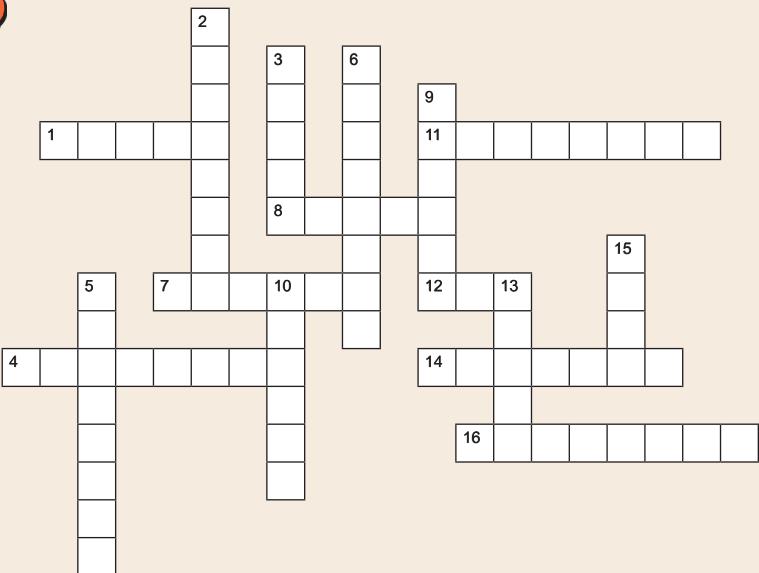
(Уландысы бар)

Тайдалуу көңеш

«Кудайга эмне жагарын ажыратма билгиле.
Караңгылыштын жемишиңиз
иштерине аралашпагыла»
(Эф. 5:10-11).

ДОС БОЛУУ

**Библияда доступ
жөнүндө көп айтылат.
Кроссвордуу
чечмелеп жатып,
чыныгы доступ
жөнүндө окуялар
менен таанышасың.
Өзүн үчүн да туура
чечим чыгарганга
аракет кыл.**

Туурасынан:

- Библияда Үйса досунун өлгөнүн угуп, аябай кайғырганы айтылат. Андан соң Үйса ал адамды тирилткен (Жкн. 11). Анын аты ким болгон?
- Үйса Өзүнүн ____ аткарғандарды «Менин досторумсунар» – деп атаган (Жкн. 15: 14).
- «__ адам достороду ажыратат» (Накыл 16:28).
- Библияга ылайык, дос ар дайым эмне кылат? (Накыл 17:17).
- Элчи Пабылдын камакта жатканда көп келип турган бир досу болгон. Анын аты ким? (2 Тим. 1:16).
- Кайын энесине ишенимдүү, күйүмдүү курсу болгон аялдын аты ким болгон? (Рут 1:16).
- Дөөткө: «Тынчтык менен бара бер. “Төнир экөөбүздүн ортобузда болсун, менин тукумум менен сенин тукумуңдун ортосунда болсун”, – деп, Төнирдин ысымы менен берген антыбыз түбөлүккө калсын!» (1 Шем. 20:42) деп айткан досунун аты ким эле?
- Жубайлар Акила менен ____ элчи Пабыл үчүн өз өмүрүн тобокелге салышкан (Рим. 16:3–4).

Тигинен:

- Достору Аюбдун «... кайғысын бөлүшүш үчүн, аны _____ үчүн чогулушту» (Аюб 2:11).
- Досун сүйгөндүктөн аны менен кошо өлүүгө даяр болгон Үйисанын шакири (Жкн. 11:16).
- Досундан ажырап калбаш үчүн, Библия мындаи кенеш берет: «Жакыныңдын... эч нерсесине _____» (Чыг. 20:17).
- Үбрайымдын ишеними абдан бекем болгон, ошондуктан ал «____ досу аталды» (Жкп. 2:23).
- Үйса бизди кул дебей, _____ деген (Жкн. 15:15).
- Адам эмне кылыш керектигин билбегенде, досторунан жардам сурайт. «...адамга досунун чын жүрөктөн берген _____ да ошондой жагымдуу» (Накыл 27:9).
- Сенин дайыма жанында болгон бир Досун бар. Ал: «"Тоолор жылат, дөңсөөлөр солкулдайт, бирок Менин ырайымым сенден четтебейт, Менин тынчтык келишимим бузулбайт", – дейт сага ырайым кылуучу Төнир», – дейт (Ыш. 54:10). Ал ким?
- Сен досуң менен бетме-бет сүйлөшкөндөй, Кудай менен бетме-бет сүйлөшкөн адамдын аты ким болгон? (Чыг. 33:11).

ИШЕНИМДҮҮ ДОС ДЕГЕН КИМ? КАНТИП ИШЕНИМДҮҮ ДОС БОЛУУГА БОЛОТ?

Жакшы дос – атамдын досу
Адис атадай болот. Дос
деген жакшы адам, ал сени
жаман күнөөлөрдөн сактайт,
кыйынчылыктарда жардам берет.
Элдар, 7 жаш, Токмок шаары.

Менин оюмча, жакшы дос деген
сага дайыма жардам берген,
сени көтөрмөлөгөн, оор учурда
сени таштап кетпеген, түшүнүктүү
адамың деп ойлойм.
Айназик, 12 жаш, Рот-Фронт айыллы.

Жакшы дос сени сатып кетпейт,
ал дайыма жанында болот,
кыйынчылыкка туш болсон,
жардамга келет. Сени жалгыз
таштабайт, сага пайдалуу
кеңештерди берет.
Тынчтык, 8 жаш. Каракөл шаары.

Дос деген дайыма жанында
жүргөн, кыйынчылыкта колдоо
көрсөткөн, сен учун Кудайга
сыйынган адам.
Элзар, 11 жаш. Токмок шаары.

Жакшы дос урушпайт, мушташпайт,
жаман сөздөрдү айтып ат койбайт,
башкалар учун көзүн жумуп алыш
сыйынат.
Нурбол, 5 жаш, Каракөл шаары.

Эгер сен Кудайга бир суроо
бере алсан, Андан эмне
жөнүндө сурайт элэн?
Бизге бул тууралуу айтып
берчи. Жообунду жана
сүрөтүндү 31-бетте жазылган
дарекке жөнөтсөң болот.
Сенин катынды чыдамсыздык
менен күтөбүз!

ЧЫНЫГЫ 408

Айна НАРЫНБЕКОВА

Байсал менен Кубат ынак достор. Алар кошуна жашашат, балдар бакчына да чогуу барышчу, азыр болсо бир класста окушат. Алар 12 жашта. Байсал менен Кубат көп убактысын чогуу өткөрүштөт: бир партада отурушат, сабактан кийин футбол ойношот, кышында хоккей ойношот. Бирок жакында болор-болос талаш бул эки баланы бири-биринен таптакыр бөлүп сала жаздады.

Байсал дүкөндөн келе жатып, гараждардын артынан топ баланы көрдү. Алардын арасында Кубат да бар экен.

– Кубат! – деп Байсал досун чакырды.

Кубат бурулуп, колундагы бир нерсени тезинен четке таштай салып, шашпай басып Байсалдын жанына келди.

– Ал жерде эмне кылыш жатасыңар? – деп таң кала сурады Байсал.

– Эч нерсе, – деп көзүн ала кача жооп берди Кубат. – Жөн эле, сүйлөшүп турганбыз...

Байсалга досунун мындей жоругу абдан таң калыштуу сезилди.

Ушундан кийин Байсал Кубаттын гараждардын жанында баягы балдар менен жургөнүн көп көрчү болду. Экөө короодо чогуу ойнобой калышты: Кубат бирде убактым жок дейт, бирде дагы башка себептерди айтат, иши кылыш Байсал менен жолукпаштын айласын кылат.

Бир күнү кечинде Байсалдын чоң энеси пирог бышырып, курсусу ооз тийсин учүн, небересинен берип жиберди. Байсал чоң энесинин тилин алыш, кийинип, тышка чыкты. Чоң энесинин курсусуна берчүсүн бергенден кийин, дароо үйүн көздөй жөнөдү, бирок башка жол менен келмекчи болду. Сыртта караңы кирип калган. Гараж-

дардын тушуна келгенде, балдардын караанын көрдү. Карапыңын кичинекей кызыл оттор даана көрүнүп жатты. Байсал балдардын тамеки чегип жатышканын оңой эле түшүндү. «Кубат да алар менен чогуу болсо керек!» – деген суук ой анын башына келе калды.

– Кубат! – деп кыйкырды Байсал.

Балдар тымтырс боло калышты. Бир аз унчукпай туршуту да, баары чогуу каткырып жиберишти.

– Кубат, сен бул жердесиңбى? – деп андан да катуураак кыйкырды Байсал. – Эгер сен бул жерде болсоң, эгер сен дагы деле менин досум болсоң, анда бери кел!

Ошол учурда каарган бир караан башкалардан бөлүнүп, бери басты. Кубат Байсалдын жанына келди. Чөнтөгүн колунан чыгарбай, кыжыры келип турганы даана байкалат.

– Сен эмне, мени аңдып жүрөсүңбү? Мен эмне кааласам, ошону кылам! Мени аңдыгыныңды токтот, түшүндүңбү?

– деп Кубат ачуулана кыйкырды да, кайра гараждарды көздөй кетти.

Мындай күтүлбөгөн жооптон сенек болгон немедей турган ордунда катып калган Байсал дагы бир мүнөттөй турду. Аナン үйүнө келди. Түнү бою оодарылып, уклай албады. Таңга жуук көзү илинип кеткен экен, аңгыча saat шыңгырап калды. Бирок Байсал көзүн ача албай жатты. «Тәңир, мага бүгүн жардам бере көр!» – деп оюнда сыйынды ал.

Мектепте баары өз нугу менен өтүп жатты. Акыркы сабак – дene тарбия сабагы. Мугалим мындай деп жарыялады:

– Эки айдан кийин мектепте мелдеш болот. Силердин классыңар мелдеште жакшы жыйынтык көрсөтүшүн каалайм. Ошондуктан жакшылап машыгып, көп чуркашыңар керек.

Машыгуу башталды. Экинчи айлампада Байсал Кубаттын баарынын артында калганын, андан кийин таптакыр эле отуруп калганын байкады.

– Сага эмне болду, Кубат? – деди мугалим. – Сен дайыма жакшы чуркачу эмес белен. Эми эмне болду? Ооруп калган жоксунбу?

– Жок... Жөн эле... эме... эс алып алайынчы... – деди Кубат оор дем ала.

Ошондон тарта Кубат дene тарбия сабагына катышпай, качып калды. Катышса да жакшы чуркай албай, тез чарчай турган болду.

«Мунун баары тамеки чеккенинин айынан болуп жатат. Чурканганга такыр күчү жок», – деп ойлоду Байсал.

Бир күнү чоң тыныгуда Байсал Кубат менен сүйлөшмөкчү болду. Экөө бир партада чогуу отурбай калышкан, ошондуктан ыңгайлуу учурду табыш керек эле.

– Кубат, сен мени менен дос болгун келбесе, өзүн бил, бирок мен баары бир сен учүн тынчсызданып жатам. Тамеки чеккенид ташта. Бул деген аябай зыяндуу да! Ошол себептен сен чуркай албай жатасың. Дайыма чарчанкы жүрөсүң...

– Барчы нары, – деп Байсалдын сөзүн бөлдү Кубат. – Тамеки чегемби, чекпеймби, аны менен сенин ишин болбосун!

Ал буруулуп алып класска кирип кетти, артына қылчайып досун карап да койгон жок.

Эки айдан кийин мектепте спартакиада болду. Кубат менен Байсал окуган класс акыркы орунду алып калды: Кубат дайыма артта калып, эң акыркы болуп келип жатты.

– Сен бизди уят қылдың! Баары сенин айындан болду! – деп балдар Кубатты туш тараалтап жатышты.

Эмне қыларын билбegen Кубат кийим которунуучу жайда отурду. Эч кимдин аны менен сүйлөшкүсү келген жок. Кекиртегине бир катуу нерсе тыгылгансып, көзүнө улам жаш айланат.

Аңгыча бирөө арттан келип, Кубатты акырын далысына таптады.

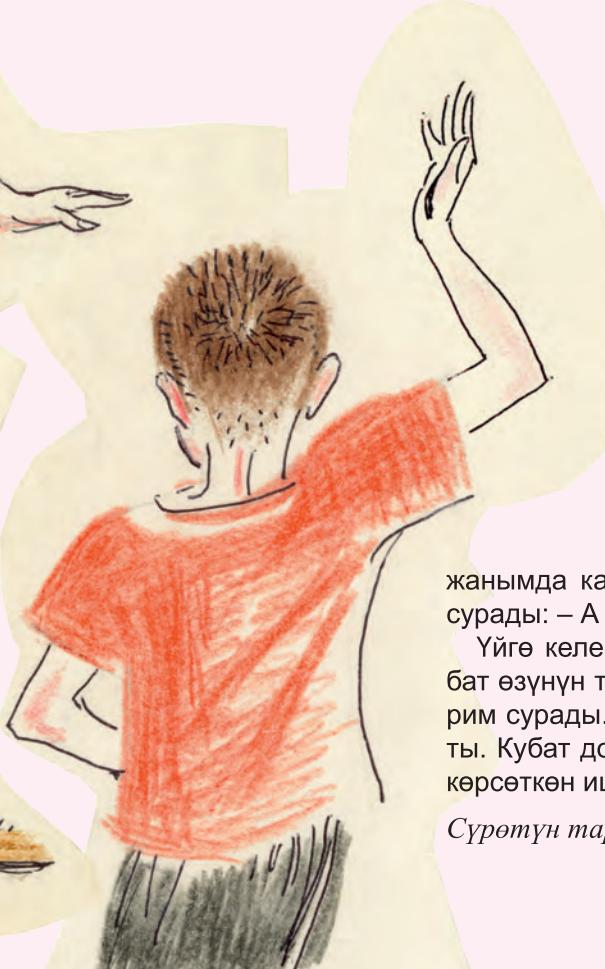
– Кабатыр болбо, Кубат, – деген тааныш үндү укту ал.

Жанында Байсал туруптур.

– Биздин бүгүн биринчи орунду албай калганыбыз андай деле коркунучтуу нерсе эмес, – деди Байсал, анан ойлонуп турup, минтип кошумчалады: – Экөөбүз дос элек, бирок сен менден алыстап кетип калдың, жаман балдарга кошуулдуң, тамеки чегип калдың. Мен аябай ката болдум. Бирок мен жалгыз калган жокмун. Менин чыныгы Досум бар, Ал – Үйса Машайак. Менинче, сенин азыр таптакыр досу жок калганың оор болуп жатса керек.

– Ооба. Мени кечирип койчу, Байсал. Ал балдар... алар мага дос деле эмес. Чыныгы досум сен болгонунду мен азыр гана түшүндүм. Сен мен үчүн тынчсызданып журдүң, баары мени таштап кетишкенде, сен таштаган жоксун,

Ким эч
кемчиликсиз
дос издесе,
ал таптакыр
досу жок
калат.

жанымда калдың. – Кубат бир азга ойлонуп турup, анан мындай деп сурады: – А сен айтып жаткан Үйса деген ким?

Үйгө келе жатканда Байсал досуна Үйса жөнүндө айтып берди. Кубат өзүнүн туура эмес қылганын түшүндү. Досунан дагы бир жолу кечирим сурады. Эртеси балдар кайрадан бир партага чогуу отуруп калышты. Кубат досу бар болгону жана өзүнүн да оор учурда дайыма колдоо көрсөткөн ишенимдүү дос болушу канчалык маанилүү экенин түшүндү!

Сурөтүн тарткан – Елена МИХАЙЛОВА-РОДИНА

Петер МАРТИН

Элчилердин иштери, 21–28-бөл. (М.т.к. 57–60-ж.)

Кейсареядагы порт

Пабыл
Римди
көздөй бара
жатат. Аны
тапчы.

Пабыл
менен чогуу
кемеге
отругузуп
жатышкан
туткундарды
тап.

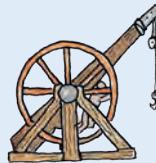

Пабыл
жолго соода
кемеси
менен
чыгышы
керек
болгон. Эгин
салынган
каптарды
канча киши
көрүп бара
жатат?

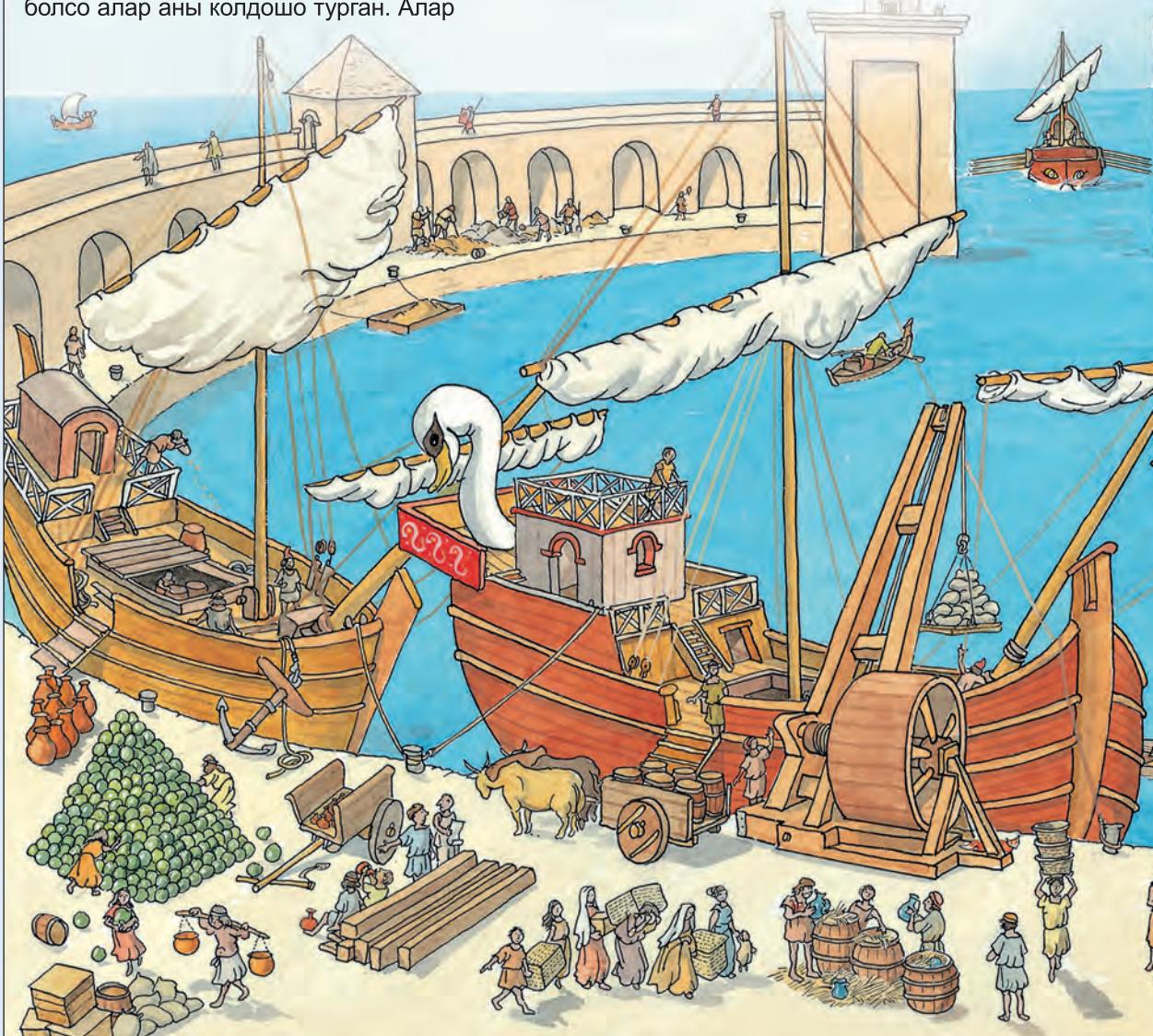
Кеме
токтоочу
жайдағы 2
кранды тап.

нарише 5/21

Көптөгөн адамдар Пабылдын насааттарын жактырышчу эмес, анткени ал насааттар алардын мурдагы ишенимине коркунуч түудурар эле. Аны айрыкча Иерусалимдеги башкы ыйык кызмат кылуучулар менен мыйзам окутуучулар жек көрүшчү, мурда болсо алар аны колдошо турган. Алар

Пабылды сотко алып келишкенде, ал өзүнүн Рим атуулу катары укугун колдонуп, өзүнүн тагдырын император чечишин талап кылган. Ошентип ал суракка алынып жатканына карабастан, Римге барып, ал жактан Ыйсага ишенгендерге жолуккан.

Башкарууучу Фест Пабыл-
дын императорго баруу
өтүнчүн канаттан-
дырган. Пабылдын
кеме менен сүзүп бара
жатканына ал кай жактан
көз салып турат?

Бир нече
машайакчы Пабыл
менен коштошуп
кол булгалап
жатышат. Аларды
көрүп жатасыңбы?

Кулдар айдал
bara жаткан,
калак менен
башкарылган
согуштук
кемени тап.

Чоң кумураларды шарап, өсүмдүк майын жана мөмө-жемиштерди ташуу үчүн колдонушкан. Алар жүктөлгөн арабаны тап.

Римдин айнектен жасалган товарлары абдан бааланган. Бөтөлкөлөрдү саман салынган чөлөкке салып таңгактап жаткан кишини тап.

Чардак кимдир бирөөнүн тамагын иле качканы турат. Аны тап.

Жүргүнчүлөр жолго азыктүлүк алып алуулары керек болгон. Тамак-ашын себетке салып жаткан аялды тап.

Сүрөтүн тарткан – Петер КЕНТ

Жүктү таңгактарга жана баштыктарга салышкан. Оор жүгүн алып бара жаткан үй-бүлөнү тап.

Оңдооп-түзөө иштери үчүн бетон аралаштырып жаткан жумушчуларды тап.

Айыптоолорун Пабыл четке кагып койгону үчүн кабактары бүркөлгөн башкы ыйык кызмат кылуучуларды тап.

Дарбыз алып жаткан балдарды тап.

ЖҮЙҮТТҮН ӨБҮҮСҮ

«Жүйүттүн өбүүсү» деген сөз бар. Ал кайдан пайда болгон жана эмнени билдириет? Кел анда, Библиядан карап көрөлү.

Үйса Машайактын он эки жакын шакирти (элчиси) болгон. Жүйүт жериндеги башкы ыйык кызмат кылуучулар Үйсаны өлтүргүлөрү келген, бирок ачык эле өлтүрүп коё алышкан эмес, анткени элден коркушкан. Ошондо элчилердин бири Жүйүт Искариот аларга белгилүү бир өлчөмдөгү акчага Үйсаны кармап берүүнү сунуш кылган. Башкы ыйык кызмат кылуучулар ага 30 күмүш тыйын беребиз дешкен.

Жүйүт ыңгайлуу учурду байкап туруп, Үйса башка шакирттери менен отурган Гетсемани деп аталган бак ичине аскерлерди ээрчитип келген. Бул иш түн ичинде болгон. Жүйүт: «Мен кимди өпсөм, ошону кармап кеткиле», – деген эле. Бул шарттуу белги болчу. Ошондон кийин Жүйүт Үйсанын жанына барып, «Салам, Устат», – деп учураша Аны өбөт. Ошондо Үйса Машайакты кармап кетишип, көп өтпөй айкаш жыгачка кадашат.

Жүйүт өтө жаман жорукка барды. Ошентип анын өбүүсү чыккынчылыктын символу болуп калды.

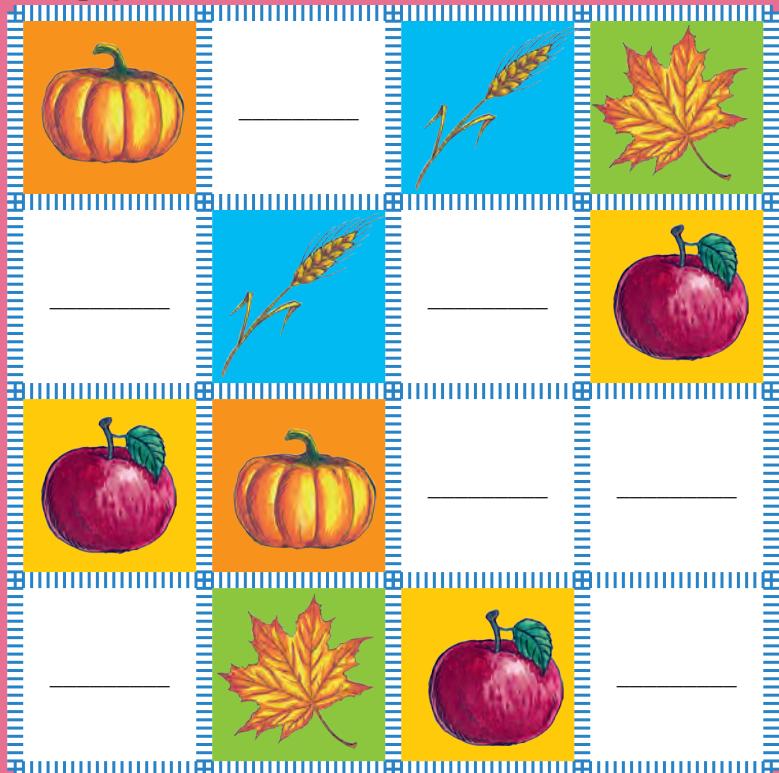
«Жүйүттүн өбүүсү» деген сөз чыккынчылыкты, жасалма мамилени билдириет. Ал эми «Жүйүт» деген ысым «чыккынчы» деген сөз менен эле барабар.

Бул окуяны сен Инжилден окуп алсаң болот. Ал төрт Жакшы Кабарда төң жазылган: Матайда (26-бөлүм), Маркта (14-бөлүм), Лукада (22-бөлүм) жана Жаканда (18-бөлүм).

Сүрөтүн тарткан – Катерина ПРАВДОХИНА

БАШ КАТЫРМА

Бош торчолорго жетишпей турган сүрөттөрдү тарт. Бул жерде чагылдырылган предметтер туурасынан кеткен ар бир сапта жана тикесинен кеткен ар бир сапта бирден гана жолу кездешиши керек.

Сүрөтүн тарткан – Александр МИКУСЕВИЧ

ТУШУМ МАЙРАМЫНА

Келди Түшүм майрамы,
Жадыраган, жайнаган.
Аяган жок мол жемишин
Бизди сүйгөн Жараткан.

Түшүм майрам – шаңдуу майрам,
Кудайыбыз макталсын!
Жерди-сууну, жер жемиши
Жараткан Ал даңталсын!

Түшүм майрам – ыйык майрам,
Жаратуучум керемет!

КАНА, ТАГЧЫ!

Бул жерде Библиядагы кайсы окуя чагылдырылган? Сен да аны карандашты кагаздын бетинен албай туруп тартканга аракет кылышп көр.

Сүрөтүн тарткан – Эмма НИКЕЛЬ

ЧАРБАКТАГЫ КЕРЕМЕТ

Күз – эң кооз жыл мезгили! Түшүм майрамында Самат менен Дария ата-энеси менен чогуу барган жыйын укмуштуудай кооз болуп калат. Кооздолуп коюлган түркүн жашылча-жемиштер бардыгынын көнүлүн өзүнө бурат. Ал жерде эмне гана жок! Быйылкы жылдын берекелүү түшүмү үчүн Кудайга ыраазычылык билдириүү мүмкүнчүлүгү түзүлгөн майрамдык чогулуштан кийин, баарын жакындан барып көрүүгө уруксат эле. Жашылча-жемиштерди болсо жыйын балдар үйүнө берет.

– Апа, карасаңыз, көк топ! – деп кыйкырды үч жашар Самат адаттан тыш жашылчаны көрсөтүп.

– Ал топ эмес, ашкабак, – деди эжеси Дария.

– Ал топ дагы, ашкабак дагы эмес, балдар, ал деген баклажан, – деп түшүндүрдү алардын жанында турган аял. – Ал менин огородумда өскөн.

Самат менен Дария таң калып калышты:

– Баклажанга такыр эле окшобойт го! Мындаи чон, адаттан тыш баклажанды кантип өстүрдүнүз, Мадина эже?

– Болгону, баклажандын башкача сортун өстүрүп көрөйүнчү дедим. Аны отургузарда солдорго чиринди төккөм. Андан сырткары, баклажандар жарыкты, нымдуулукту жакшы көрүшөт, топурагы да женцил болушу керек. Кыязы, баклажандар керектүүнүн баарын алышкан окшойт, ошондуктан ушундай чон болуп өсүп чыгышты. Өзүм да таң калып калдым. Мунун салмагы эки килограмм чыгат. Өзүнчө эле чарбактагы керемет! – деп жылмайды Мадина эже. – Булардын уругу аз, өзү даамдуу, жыты да буркурайт.

– Чындалп эле кереметтүү жашылча э肯! – деди Самат менен Дариянын апасы.

**Баклажан – бою
40 сантиметрден
150 сантиметрге
чейин жеткен көп
жылдык өсүмдүк.**

Сүрөтүн тартқан – ШАКИРТ

БАКЛАЖАН

Баклажандын жемиши – малина менен күлпунайга таптакыр окшобосо да, баары ойлогондой жашылча эмес, жемиш. Сүйрү, кебетеси алмурутка окшоп кеткен, же цилиндр формасындагы бул жемиштер ак, жашыл же сыя көк түстө болуп, сырты жалмакай келип, жалтырап турат. Баклажандын узундугу 70 см, ал эми диаметри – 20 см, салмагы 0,4–1 кг жетиши мүмкүн. Тамакка анча быша элек жемиштерин колдонушат. Аны кууруп, кактап бышырып, дымдал, маринаддап, салаттарга, пиццага, бутербродго кошсо болот, андан жашылча икрысын жасаса болот, ал тургай, андан варенье да кайнатышат. Кабыгы кара-көк болгон сүйрү, ичке баклажандар эң пайдалуу, даамдуу жана дарылык касиети бар деп эсептелет.

Балкан аралдарында баклажанды «турк помидору» деп аташат. Антип аталгана деле түшүнүктүү, себеби баклажан деле картошка да, помидор да, болгар калемпири да кирген паслён түркүмүнө кирет.

Европалык бағандар башында баклажанды дары жана декоративдик өсүмдүк катары өстүрүшкөн.

Баклажандын тарыхынан

Баклажан жапайы түрүндө Жакынкы Чыгышта, Түштүк Азияда жана Индияда өскөн, ал жактарда андай баклажан азыр да кездешет. Аларды бул аймактарда 1500 жыл мурдатан эле өстүрүшкөн. Муну байыркы тексттер айгинелеп турат. Арабдар аркылуу баклажан IX кылымда Африкага барган. Европада болсо ал XV кылымдын жарымында белгилүү болгон, бирок бул өсүмдүк XIX кылымда гана тараган.

Дүйнө жүзүндө баклажан жөнүндө билбеген өлкө дээрлик калган жок.

Элвира КАДЫРБЕКОВА

Чыгышта баклажанды дарылык касиеттеринен улам «узак жашоонун жашылчасы» деп аташат.

Кызыкиүү фактылар

2006-жылы Палермодо «Баклажан олимпиадасы» өткөн. Ага баклажандан өзгөчө тамактарды жасоо үчүн, Жер Ортолук деңизинин эң мыкты ашпозчулары келишкен. Ошол эле жерден катышуучулар илимий семинарлардан бул өсүмдүктүн тарыхын, ар кандай тамактардын рецептин биле алышкан, ошондой эле баклажан тууралуу кызыктуу аңгемелерди угушкан.

Баклажанда Менделеевдин таблицасындагы кальцийден баштап цинкке чейинки элементтердин бардык пайдалуу бөлүктөрү бар. Аны кабыкчан дарыканда деп атоого болот.

1. ЖАНЫБАРЛАРДЫ СҮЙҮЧҮ

Жаныбарлар дүйнөсү менен абдан жакшы тааныш болгон деп ким жөнүндө айтылат?

Жардам:

Ал жаныбарларга сыртынан байкоо жүргүзүп эле койбостон, аларды өзу баккан. Анын 4000 аты, ат арабалары, ошондой эле маймылдары жана тоос күштары болгон. Ал маймылдарды кайдан алган? Анын жекече деңиз флоту болгон. Үч жыл сайын кемелер алысқы өлкөлөргө сүзүп барып келип турушкан, ошол жактардан маймылдарды, тоос күштарды жана пил сөөгүн алып келишикен.

1 Пад. 10:22; 2 Жылн. 9:25

Кудай: «Тоодогу бардык күштарды билем, талаадагы жаныбарлар Менин алдыымда» – деп айткан.
Заб. 49:11

3. «ЖАНЫБАРДЫН» АТЫ

Кайсы аялдын аты «жейрен» дегенди билдириет?
Элч.иши. 9:36

Кур бака, чиркей, майда чымын жана чегиртке Мусанын тушунда Мисирге жиберилген он жазанын бир бөлүгү болгон. Бул тууралуу Чыгуу китебинин 8-бөлүмүнөн окууга болот. Бирок Өзүнүн элин Кудай ал апааттардан коргогон.

4. ДЮУНУН КҮЧҮ

Шимшон абдан күчтүү болгон. Бир жолу ал арстанды улактан бетер жылаңач колу менен эле өлтүрүп койгон. Бир нече күндөн кийин ал өзу өлтүргөн арстандын ичинен эмнени тапкан?

Башк. 14:5–8

А. Кумурсканын уугу.

Б. Бал.

ӨЗҮНДҮ ТЕКШЕР!

Лилия ТИЛЬ

Библияның канчалык билеринди текшер. Бүгүн сөз маймылдар, эшектер жана башка жаныбарлар тууралуу болот. Библиядан алар тууралуу эмнелерди таба аларыңды көрөлү!

2. КУУ ТУЛКУ

Ким душмандан өч алуу үчүн түлкүлөрдүн күйруктарына күйгүзүлгөн шамана байлан, пелишиликтөрдин талааларына коё берген?
Башк. 15:4–5

Дөөт өзүн бүргөгө, чилгө салыштырат.
1 Шем. 26:17–20

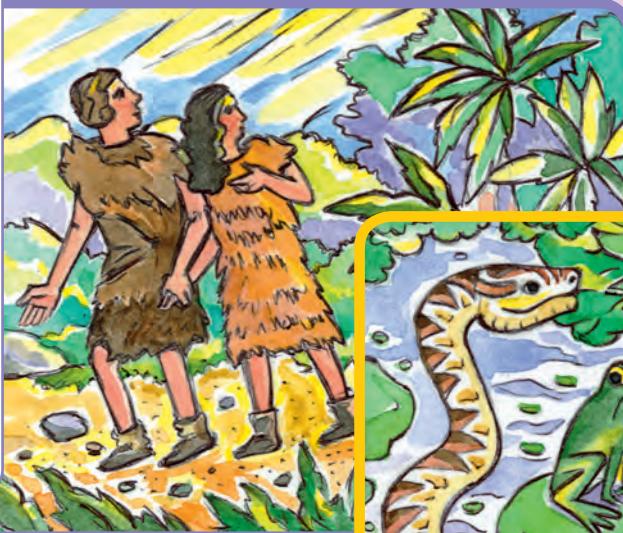
ЧЕНЕМСИЗ БАЙ

Сулайман падышанын сарайындагы бардык адамдарды тамак менен камсыз кылуу үчүн, күн сайын 100дөн кой жана 30дан өгүз союлуп турган.
1 Пад. 4:22–23

5. КУРМАНДЫҚКА ЧАЛЫҢГАН ЖАНДЫҚ

Жаныбарды эң биринчи ким
өлтүргөн? *Башт.* 3:21

- A. Эң бириңчи жаңыбар улуу топон суунун учурунда өлгөн.
  - B. Бириңчи жаңыбарды Кудай Өзү өлтүргөн. Анын терисин Адам ата менен Обо энеге кийим кылыш берген.
  - C. Курмандык үчүн жаңыбарды бириңчи болуп Абыл өлтүргөн.

6. ЖАНЫБАРДЫ ИЗДЕП

Шабул падышачылыкка тандалган кезде, атасының жоголгон малын издеп жүргөн болчу. Бул жерде кайсы жаныбарлар жәнүндө сөз болуп жатат?

1 Шем. 9:3

Пил.

илбирс, аюу, буйвол, төө,
үлүл, өрдөк, күш, арстан, маймыл,
балык, шимпанзе, акула, ат, кит, өгүз,
әшек, каз, уй, дельфин, чочко, жарганат,
әчки, кой, чычкан, буйвол... хм...
буйволовду айткам ээ?

бүйволду айткам ээ?

*Сүрөтүн тарткан –
Инна КОЗИНА*

- А. Падышанын мергенчиликке чыкканаң минген аттары жөнүндө.
  - Б. Ургаачы эшкөтер жөнүндө.

7. СҮЙЛЕГӨН ЖАНЫБАРЛАР

Библияда жаныбарларды сүйлөгөнү жөнүндө да айтылат. Төмөнкү сөздөрдү кайсы жаныбарлар кимге айтышкан?

- А. Эгер муну жесенер,
өлбөйсүнөр...

Тескерисинче, эмне жакшы,
эмне жаман экенин
айырмалап билип каласыңар.

Башт. 3:4–5

Б. Мени эмне үчүн сабап
жатасың?

Сан. 22:28

«ЖАСАНГАН» ЖАҢЫБАРЛАР

Мидиандыктар төөлөрдүн мойнуна алтын чыңжырларды тағышкан.

Башк. 8:26

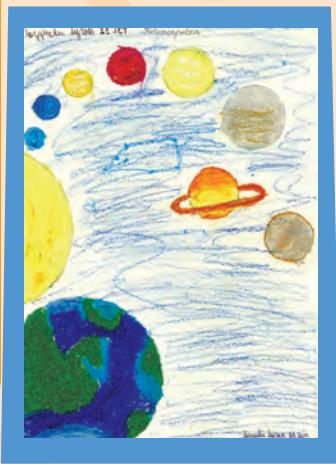
ТАҢ КАЛАРЛЫҚ ЭС ТҮТҮМ

Адам атанын эс тутуму аябай күчтүү болгон: ал жер бетиндеңи бардык жаныбарларга ат койгон

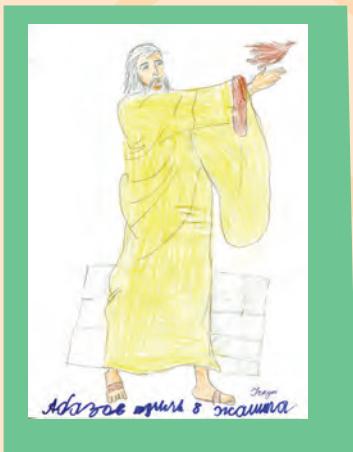
жана алард
5 - 6 са

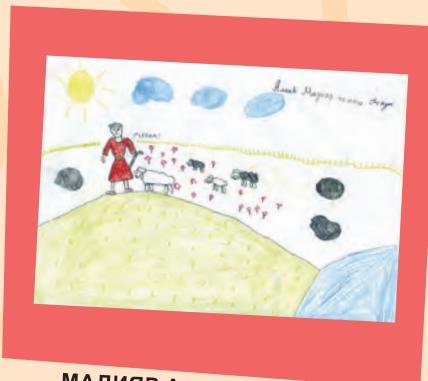
Эдиль АБАЗОВ, 8 жаш,
Учкун

Аделя ЛАЗУНОВА, 11 жаш,
Новопокровка

Фимиям
УЛУГБЕКОВА, 8 жаш,
Кызыл-Аскер

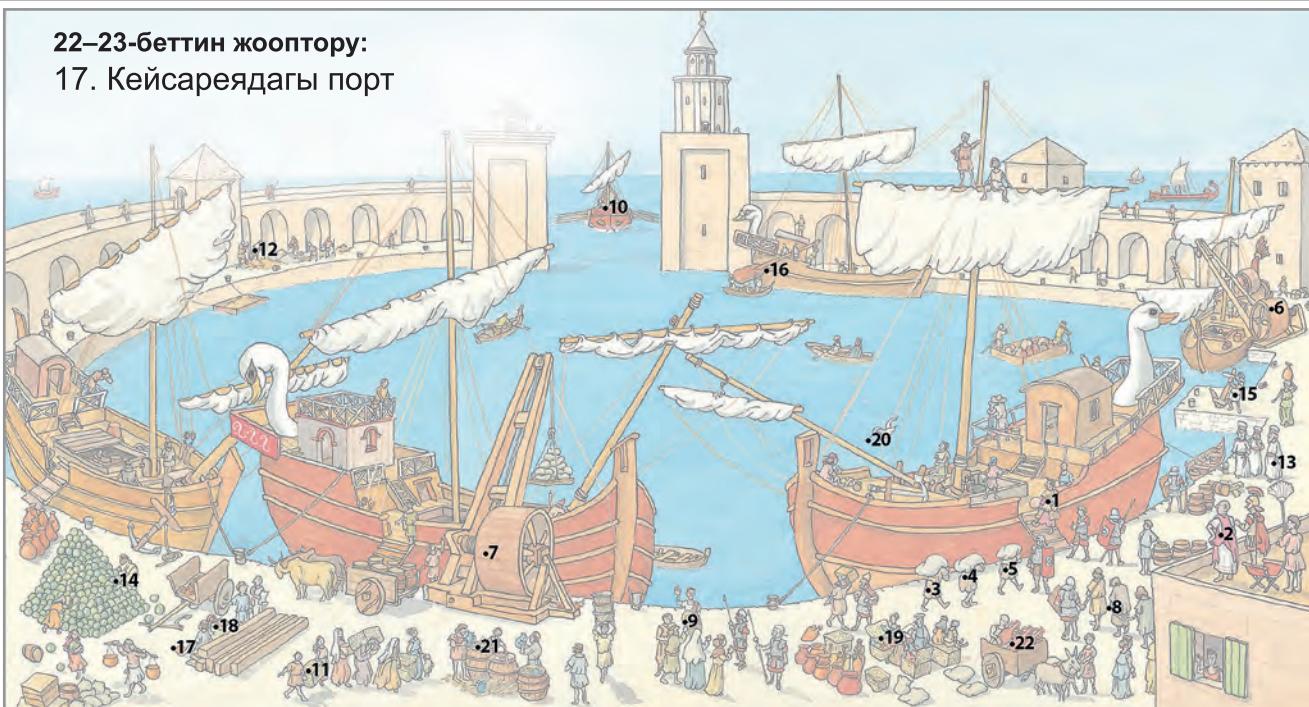

МАДИЯР Алиев, 10 жаш,
Учкун

Элхан ЭСЕНБЕКОВ, 11 жаш, Новопокровка

22–23-беттин жооптору:
17. Кейсарайдагы порт

Пабыл 1
Башкаруучу Фест 2
Эгин салынган каптарды көтөрүп
бараткан кишилер 3, 4, 5
Порттогу крандар 6, 7
Башка туткундар 8
Пабылга кол булгалап жаткан
машайакчылар 9

Калак менен башкарылган
согуштук кеме 10
Оор жүгү бар үй-бүлө 11
Бетон аралаштырып жаткан
жумушчулар 12
Каардана карап турған башкы
ыйык кызмат кылуучулар 13
Дарбыз алып жаткан балдар 14

Кайырмак темириді карман турған кемечи 15
Калакты орнотуп жатышкандар 16
Урдаал алган шарабын ичиp жаткан кишилер 17, 18
Тамак-ашты себетке салып жаткан аял 19
Биреёнүн тамагын иле качкысы келип жаткан чардак 20
Бөтөлкөлөрдү саман салынган чөлөкке салып жаткан
киши 21
Кумуралар жүктөлгөн араба 22

ЧЫГЫШ ЖАРЫГЫ

Наристе

5/2021

Машайакчылардын балдарга
арналган журналы
2008-жылы чыгарыла баштады
Нускасы: 2 000 даана

Журналды басып чыгарууга
чын көңүлдөн берилген акча
каражаттары жумшалат

Редактор: Асель Кайыпова

Редакциянын дареги:

720000 Бишкек шаары,
Башкы почтамт, а/к 2008к

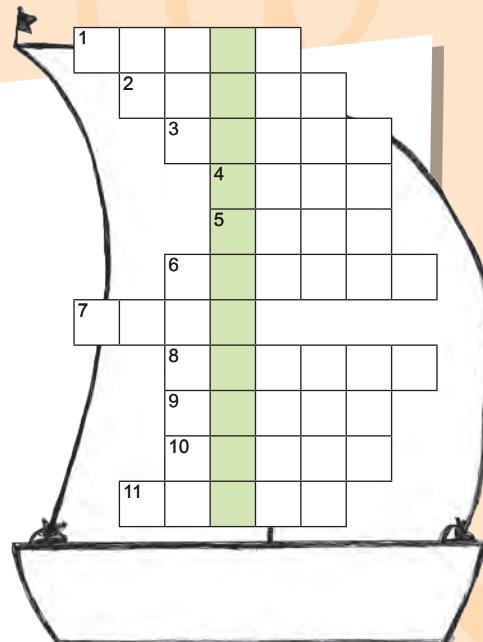
© «ЧЫГЫШ ЖАРЫГЫ», 2021-ж.

720040, Бишкек шаары,
Тыныстанов көчөсү, 199-46
«ST.art LTD» басмаканасы

Кенже жана тестиер курактагы
балдар учун
Мукабанын биринчи бетиндеги сүрөттү
ШАКИРТ тарткан.

Ингилитчи Машайакчы Баптист
Жыйындары Союзунун басылмасы

Кроссворд

- Абылды ким өлтүргөн? (Башт. 4:8).
- Кызын Үйисе тирилткен синагога башчысынын аты ким болгон? (Лк. 8:41–56).
- Персия падышасы Акашбейроштун эврей аялышынын аты ким болгон? (Эст. 2:16–17).
- Мусанын бир тууганын аты ким болгон? (Чыг. 6:20).
- Фараондун кызы багып алган баланын аты (Чыг. 2:10)
- Үйисанын энесинин аты ким? (Мт. 1:18–25).
- Ким жети жашында падыша болгон? (2 Пад. 11:21).
- Башкы ыйык кызматчынын аты (Мт. 26:3-4)
- Жакыптын бир тууганынын аты ким болгон? (Башт. 25:24–26).
- Мариямдын Үйисе тирилткен бир тууганы (Жкн. 11:2)
- Кудай жиберген бир адамдын ысымы ким? (Жкн. 1:6-8)

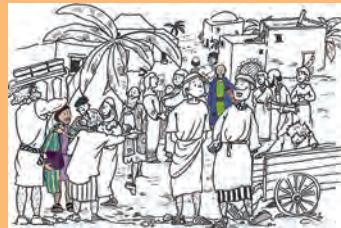
Жооптор

2-бет: Ишенимдүү дос.

5-бет: →

8-бет: Дос ар дайым сүйөт (Накыл 17:17).

16-бет: КРОССВОРД. «ДОС БОЛУУ»

Туурасынан: 1.Лазар. 4.Сөздөрүн. 7.Ушакчы. 8.Сүйөт. 11.Онесепор. 12.Рут. 14.Жонатан.
16.Приклила. **Тигинен:** 2.Сооротуш. 3.Томас. 5.Көз артпа. 6.Күдайдын. 9.Достор. 10.Көнөши.
13.Төңир. 15.Муса.

25-бет: Баш катырма:

1 ряд: ашкабак; алма; буудайдын башы, күзгү жалбырак
2 ряд: күзгү жалбырак, буудайдын башы, ашкабак, алма
3-ряд: алма, ашкабак, күзгү жалбырак, буудайдын башы
4-ряд: буудайдын башы, күзгү жалбырак, алма, ашкабак

Кана тапчы: Жоголгон кой жөнүндө үлгү-насаат аңгеме.

19-бет: 1.Падыша Сулайман. 2.Шимшон. 3.Табита. 4/Б. 5/Б. 6/Б. 7. А – жылан Адам ата менен Обо энеге; Б – эшеги Биламга.

31-бет: **Туурасынан:** 1.Кабыл. 2.Жайыр. 3.Эстер. 4.Арун. 5.Муса. 6.Мариям. 7.Жааш. 8.Кайапа. 9.Эйсан.
10.Лазар. 11.Жакан. **Тигинен:** Үйисе Машайак

КИМ Өсаарын жараткан

1 A Bm7 E7 A
Ким баа-рын жа- рат- кан: де- низ- ди, көл- дөр- дү? Ким ачкан

6 E7 (Bm7) A Bm7 E7
ас- ман- дын дар-ба- за- сын? Кооздо- гон гүл- дөр- дү, таң нур-ла-рын

12 A E7(Bm7) E7 A
ча- чып, Ту-нук бу- лак- тар-ды Ким а- гыз- ган? Те- ни- рим,

18 D A/E A B7
бир Ө- зүң даңк- тоом- ду ка- был ал. Жа- рат- тың Сен баа-рын,

23 E7 A D A/E
ө- мур бер- дин. Те- ни- рим, бир Ө- зүң даңк-тоомду ка-

28 A B7 E7 A
был ал. Мен у- чун кам көр- гөн Те- ни- рим- син.

2. Жашооң дем берип, жолунда Ким сактайт?
Өлүмдөн куткарып, бошоткон Ким?
Күн нурларын чачып, жамғырын жаадырып,
Кайғыдан Ким коргойт тынчтандырып?

3. Кубаныч тартуулап, сыйынуунду уккан,
Көз жашынды аарчып соороткон Ким?
Мөңгүлүү зоолорду Ким чебер жараткан,
Кам көрүп биз үчүн ак кар берген?

